

78
9.10
11.12
13 14
15
78
9.10
11.12

СТЕШ

СТЕШ

YES

On 15th September 1974, in Moscow, on a remote deserted territory near the Beljaevo underground station, was held an exhibition of works by 24 Moscow artists. Art critics before had never claimed their creations. Most of them had no time to unwrap the works as KGB and police people eradicated the action with the help of fire engines and bulldozers. Though the exhibition failed the artists made themselves known to public. Internal flows in artistic development of Soviet art, which started in the 50s of XX century was fixed as 'Bulldozer Exhibition', as a fact was directed against Soviet ideology and art. The artists were united under criticism and disregard to official art and Soviet mentality. The non-officials united abstractionists, surrealists, conceptualists, realists, soc art, pop art. They art as the only means to express their protest against antihumanist and despotic rules of the soviet System. Never had art ever been opposed to ideological violence than in Russia at that time. Thus managing avoid political restrictions, art spoke in the words of forwards thinking society.

Authorities were not able to stop the affair since the 'Bulldozer Exhibition'. On 29th September 1974 an official exhibition was organized in Izmailov Park, Moscow, which involved more than 60 artists. It was followed by other expositions of 20 Moscow artists in the agriculture pavilion of Industrial Achievements Exhibition in Moscow, basement studios of Malaya Gruzinskaya, exhibitons in Leningrad etc.

Twelve years later, in 1988, works by representatives of Russian Underground art were already sold for hundreds of thousands at the auction of Modern Russian art in Moscow Hammer Centre. Works known to just KGB members and very few artists became well-known overnight.

Moscow Underground painters known as classics of Nonofficial art Anatoli Zverev, Vladimir Yakovlev, Leonid Krapivnicki, Eugenie Rukhin, Leonid Rurigin and others stood out with their peculiar vision on the universe, originality of artistic expression. Their life, just like their art opposed Soviet ideology, thus challenging society to act.

They were aimed to destroy and reject clichés and stereotypes of artistic forms and search for new means of expression and forms. The process was frequently trapped within imitation of western art, though sometimes it took original, and emotionally charged forms with individual artistic signature.

The non conformist conceptual system arrived considerably later in Georgia, in the 60-s of XX centaury through works of Avto Varazi, Otar Chkhartishvili, Yemo Japaridze, Alexander Gogvadze, Vatia Davitashvili, Zurab Sekhniashvili. After David Kakabadze they were the runners up to use collage and abstract painting. They made attempt to create new esthetics of visual arts. The virtual perception and its artistic world was alienated from the Soviet culture. The latter was accompanied by natural aggressive reaction from critics and the government.

Non conformist art was born in the roots of soc realism, carrying basically new typological and conceptual features, creating contemporary grounds for developing trans cultural artistic trends in Soviet and Post soviet cultural area.

ევგენი რუხინი „კომპოზიცია“, 1974. ტ.ზ. 81X81

Евгений Рухин „Композиция“, 1974. х. м. 81X81
Eugene Rukhin „Composition“, 1974. oil on canvas. 81X81

ზურაბ სეხნიაშვილი „კომპოზიცია“, 1986, ორგანიტი, ზეთის საღებავი, 40X45

Зураб Сехниашвили „Композиция“, 1986, х. на оргалите, и. 40X45
Zurab Sekhniashvili „Composition“, 1986, oil on canvas mounted on fiberboard, 40X45

ვატი (ვახტანგ) დავითაშვილი „გამარჯობა ზოსიმე“, 1960-იანი წწ. მუყაო, გუაში. 45.5X55

Вати (Вахтанг Давиташвили) „Здравствуй Зосиме“, 1960-иет. картон, гуашю 45.5X55
Vaty (Vakhtang) Davitashvili „How do you do Zosime“? 1960-s. kcardboard, gouache 45.5X55

თემო ჯაპარიძე „კომპოზიცია წითელი ლაქით“, 1964. ტ.ზ. შერეული პიგმენტი. 117.5X64;

Темо Джапаридзе „Композиция красным пятном“, х. м., смеш. пигмент 117.5X64;
Temo Japaridze, „Composition with a Red Spot“, 1964, oil on canvas, mixed pigment, 117X64;

ღრმა კონკრეტულობასთან ერთად სოციალური ყოფის ფილოსოფიური გააზრების ხატი-სიმბოლოს სახეს იძენდა.

„საბჭოთა კულტურიდან“ ამოვარდნილიეს მსოფლგანცდა და მისიადეკვატური მხატვრული სამყარო აბსოლუტურად მიუღებელი იყო იმ კულტურული სივრცისათვის, რომელიც საქართველოსა და ზოგადად მთელ საბჭოეთში არსებობდა. აქედან გამომდინარე სრულიად ბუნებრივი იყო ის აგრესიული დამოკიდებულება, რომელსაც ხელისუფლება და კრიტიკა მათ მიმართ იჩენდა.

XX საუკუნის 60-იან წლებში საბჭოთა სახვითი ხელოვნება, რომელიც თავის ძირითად გამოვლინებაში, „სოცრეალიზმის“ მჭიდრო ჩარჩოებში ექცეოდა და სპეციფიკური ისტორიული სიტუაციის შედეგად რუსეთსა და მთელს საბჭოთა სივრცეში ამოვარდნილი იყო ზოგადკულტურული კონტექსტიდან, სოციალისტური რეალიზმის საპირისპირო „არაოფიციალური“ ხელოვნების ჩასახვისა და განვითარების შედეგად ისევე დაუბრუნდა ლოგიკური განვითარების კალაპოტს..

ეს იყო სოციალისტური ხელოვნების წიაღში თვისობრივად და ტიპოლოგიურად, სრულიად ახალი მოვლენა, რომელმაც შემდგომში ხელი შეუწყო ზოგადკულტურული მხატვრული მიმდინარეობების თანადროულ ჩასახვასა და განვითარებას საბჭოთა და პოსტ-საბჭოთა კულტურულ სივრცეში.

გამოფენის ორგანიზატორები მადლობას უხდებიან კერძო კოლექციონერებს და მხატვრებს თანამშრომლობისა და ნდობისათვის;

Organizers wish to record its thanks to the individuals who have lent and are acknowledged as a "Private Collections".